

BEZPIECZNA SZKOŁA

**Procedury postępowania w przypadku wystąpienia
wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń
w Szkole Podstawowej nr 195 im. Króla Maciusia I
w Warszawie**

SPIS TREŚCI

I. Zagrożenia zewnętrzne

1. Wtargnięcie napastnika (terrorysty do szkoły) str.3
2. Procedura postępowania w przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku
wybuchowego str.5
3. Procedura postępowania w przypadku znalezienia podejrzanego pakunku str.6
4. Procedura postępowania w przypadku skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły str.7

II. Zagrożenia wewnętrzne

1. Procedura postępowania wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne str.10
2. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkohol lub inne
środki w celu odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji str.12
3. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły przebywa
uczeń pod wpływem środków odurzających lub alkoholu str.13
4. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia na terenie szkoły substancji
przypominającej narkotyk str.15
5. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia przebywającego na
terenie szkoły substancji odurzającej str.16
6. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów
niedozwolonych na terenie szkoły str.17
7. Procedura postępowania w przypadku kradzieży w szkole str.18
8. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie
szkoły str.19
9. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku stwierdzenia naruszenia godności osobistej
nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia str.20
10. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku nagłego zachorowania lub złego
samopoczucia ucznia str. 21
11. Procedura zakładania „Niebieskiej Karty” str. 22
12. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji ujawnienia w szkole zjawiska
cyberprzemocy str.23
13. Procedura postępowania w przypadku długiej absencji ucznia i wagarów str. 26
14. Procedury postępowania w razie wypadku dziecka w szkole str. 27
15. Procedury postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia str. 31

I.1. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły

Podstawa prawna:

USTAWA z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904)

Postępowanie w sytuacji bez kontaktu z napastnikiem

1. Osoba, która zauważy / uzyska informację o obecności na terenie szkoły uzbrojonego napastnika, jeśli ma taką możliwość informuje dyrektora szkoły,
2. Osoba odpowiedzialna, na polecenie dyrektora, uruchamia alarm (3 serie 3 krótkich dzwonek, 3X3) i wydaje komendę: Azy! Azy! Azy!, po czym zawiadamia 112. Wysyła sms do nauczycieli o treści: „Napastnik w (podaje konkretne miejsce w szkole)”.
3. Nauczyciele znajdujący się blisko wyjścia z dala od źródła zagrożenia podejmują ewakuację na plac za pierwszym blokiem na osiedlu.
4. Podczas ewakuacji nauczyciel:
 - nakazuje pozostawienie rzeczy na miejscu,
 - ustawia dzieci w rzędzie,
 - nakazuje szybkie poruszanie się za nim,
 - nakazuje bezwzględną ciszę,
 - sprawdza na miejscu docelowym stan klasy. O braku któregoś dziecka informuje Policję.
4. Jeśli bezpośrednia ewakuacja nie jest możliwa nauczyciel:
 - zamyka na klucz drzwi klasy od środka,
 - wyłącza oświetlenie,
 - zamyka wszystkie okna, aby uniemożliwić wtargnięcie lub wrzucenie czegoś,
 - zabarykadowuje drzwi biurkiem, szafkami, krzesłami.
 - wszyscy siadają przy ścianie, nie w polu widzenia w przypadku wejścia napastnika
 - nakazuje wyłączenie wszystkich telefonów - swój wycisza. Wyłącza komputer.
 - nakazuje dzieciom usiąść na podłodze pod ścianą po stronie drzwi.
 - pilnuje, aby w sali była bezwzględna cisza.

- pod żadnym pozorem nie otwiera drzwi. Służby ratownicze same to zrobią.

Postępowanie w sytuacji bezpośredniego kontaktu z terrorystą

1. Nauczyciel nakazuje dzieciom położyć się na podłodze na brzuchu.
2. Jeżeli terroryści wydają polecenia, nauczyciel pilnuje, by dzieci wykonywały je spokojnie.
3. Nauczyciel unika kontaktu wzrokowego z terrorystą i stara się skupić wzrok uczniów na sobie.
4. Pilnuje, by nikt nie odwracał się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczenia się.
5. Uspokaja uczniów, zakazuje gwałtownych ruchów.
6. Nauczyciel zawsze pyta o pozwolenie przed zwróceniem się do dzieci.
7. Na żądanie terrorysty oddaje osobiste przedmioty, to samo nakazuje uczniom.
8. Bezwzględnie podporządkowuje się woli terrorysty.
9. Jeżeli zaistnieje taka możliwość wysyła sms na Policję i czeka na pomoc.
10. O zakończeniu akcji informuje sygnał dźwiękowy: ciągły dzwonek i zapowiedź ustna dyrektora.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. Nauczyciel nakazuje uczniom położyć się na podłodze na brzuchu z rękoma na głowie.
2. Zakazuje uciekania z miejsca zdarzenia i wykonywania gwałtownych ruchów.
3. Nie próbuje pomagać służbom ratowniczym ani dyskutować z nimi.
4. Słucha poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej i poddaje się jej działaniom.
5. Pyta o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
6. Odpowiada na pytania funkcjonariuszy.
7. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuszcza pomieszczenie jak najszybciej, oddala się we wskazanym kierunku .

I.2. Procedura postępowania w przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

Podstawa prawna:

USTAWA z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904)

Jeżeli jest to informacja telefoniczna:

1. Osoba, która odbiera zgłoszenie słucha uważnie.
2. Zapamiętuje jak najwięcej i notuje ważne spostrzeżenia.
3. Zwraca uwagę na szczegóły dotyczące głosu oraz dźwięki w tle.
4. Po zakończeniu rozmowy informuje dyrektora szkoły.
5. Dyrektor zarządza ewakuację na miejsce zbiórki: za pierwszym blokiem na osiedlu za szkołą i powiadamia Policję.
6. Dozorca alarmuje 10 krótkimi dzwonekami lub krzykiem: Alarm bombowy. Ewakuacja! Pracownik obsługi natychmiast otwiera wszystkie drzwi ewakuacyjne.
7. Nauczyciel opuszczając klasę sprawdza, jeżeli to możliwe czy nie znajduje się w niej nic, co nie należy do jej wyposażenia.
8. Uczniowie zabierają plecaki.
9. Podczas ewakuacji nikt nie może używać telefonów komórkowych.
10. Na miejscu zbiórki nauczyciel liczy uczniów.
11. Informuje rodziców o miejscu zbiórki i możliwości dojazdu.

Jeżeli jest to informacja pisemna:

1. Osoba, która otrzymała informację zabezpiecza ją, aby nikt jej nie dotykał.
2. Informuje dyrektora szkoły o otrzymanej wiadomości.
3. Dyrektor zarządza ewakuację na miejsce zbiórki: za pierwszym blokiem na osiedlu za szkołą i powiadamia Policję.
4. Dozorca alarmuje 10 krótkimi dzwonekami lub krzykiem: Alarm bombowy. Ewakuacja!
5. Pracownik obsługi natychmiast otwiera wszystkie drzwi ewakuacyjne.
6. Nauczyciel opuszczając klasę sprawdza, jeżeli to możliwe czy nie znajduje się w niej nic, co nie należy do jej wyposażenia.
7. Uczniowie zabierają plecaki.
8. Podczas ewakuacji nikt nie może używać telefonów komórkowych.
9. Na miejscu zbiórki nauczyciel liczy uczniów.
10. Informuje rodziców o miejscu zbiórki i możliwości dojazdu.

I.3. Procedura postępowania w przypadku znalezienia podejrzanego pakunku

Podstawa prawna:

USTAWA z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904)

1. Osoba, która znalazła podejrzany pakunek odizolowuje miejsce, w którym się on znajduje.
2. Nie dotyka, nie otwiera i nie przesuwa podejrzanego pakunku.
3. Informuje o stwierdzeniu pakunku dyrektora szkoły.
4. Dyrektor zarządza ewakuację na miejsce zbiórki: za pierwszym blokiem na osiedlu za szkołą i powiadamia Policję.
5. Dozorca alarmuje: 10 krótkimi dzwonekami lub krzykiem: Alarm bombowy. Ewakuacja!
6. Pracownik obsługi natychmiast otwiera wszystkie drzwi ewakuacyjne.
7. Podczas ewakuacji obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych.
8. W miejscu ewakuacji nauczyciel zobowiązany jest policzyć wszystkie dzieci i informuje o stanie osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami.
9. Nauczyciel informuje rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.

I.4. Procedura postępowania w przypadku skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

Podstawa prawna:

USTAWA z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904)

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie szkoły (szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną – np. telefon o zamiarze ataku)

1. Osoba, która odebrała informację alarmuje wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuuje do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu dyrektor powiadamia odpowiednie służby: policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku,
3. W budynku - szkole, należy zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.
4. Należy:
 - w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki,
 - przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń,
 - powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku,
 - oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
5. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.

1. Osoba, która wykryła nieznaną przedmiot/proszek/substancję nie dotyka i nie węża podejrzanych przedmiotów, nie sprząta proszku, nie ściera cieczy.
2. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji należy:
 - przykryć ją np. kocem,

- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,
 - opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
3. Należy powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole – Dyrektora szkoły.
 4. Dyrektor wydaje polecenie zaalarmowania wszystkich osób przebywających na terenie szkoły i ewakuacji w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
 5. Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji Dyrektor lub wskazana przez niego osoba powiadamia odpowiednie służby.
 6. Osoba, która miała kontakt z substancją, musi umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.
 7. Po kontakcie z substancją nie wolno jeść ani pić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb.
 8. W miejscu ewakuacji sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
 9. W miarę możliwości należy gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki, przygotowywać wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń.
 10. Należy powstrzymać się od picia, spożywania posiłków oraz prac wymagających dużego wysiłku.
 11. Wszyscy ewakuowani zobowiązani są oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań.

1. Nikt nie może dotykać, wąchać podejrzanych przedmiotów, sprzątać proszku, ścierać cieczy.
2. Osoba, która zaobserwowała reakcję na substancję lub/i ogniska zachorowań powiadamia Dyrektora.
3. Dyrektor ogłasza alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły.

4. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu Dyrektor lub osoba przez niego wskazana powiadamia odpowiednie służby: policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
5. Osoby z administracji przykrywają substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się.
6. Zamykają okna oraz drzwi i wyłączają klimatyzację, nie dopuszczając do przeciągów.
7. Wszyscy opuszczają pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanego substancji i nie wpuszczają do niego innych osób.
8. Należy oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

II.1. Procedura postępowania wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne

Podstawa prawna:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1643)

USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361)

1. Nauczyciel – świadek agresywnego zachowania przerywa zdecydowanie i stanowczo negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary. W razie potrzeby prosi o pomoc innego pracownika szkoły.
2. O agresywnym zachowaniu ucznia należy poinformować wychowawcę klasy, w razie jego nieobecności pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę osobno z uczniem sprawcą, poszkodowanym oraz świadkami zdarzenia, mającą na celu wyjaśnienie sytuacji, uświadamia sprawcy nieodpowiednie zachowanie i informuje o konsekwencjach jego postępowania wynikających ze Statutu szkoły.
4. Wychowawca lub pedagog sporządza notatkę (w zeszycie klasowym, w dokumentacji pedagoga) zawierającą opis zdarzenia, dane sprawcy i ofiary oraz innych osób uczestniczących w zdarzeniu.
5. Nauczyciel - świadek agresywnego zachowania, wychowawca lub pedagog informuje rodziców sprawcy i ofiary (wpis do dzienniczka ucznia, telefonicznie, wiadomość w e- dzienniku) o zajściu i formach podjętej interwencji.
6. Informacje przekazane pisemnie rodzice potwierdzają podpisem.
7. W przypadku powtarzania się zachowań agresywnych ucznia wychowawca informuje o tym pedagoga szkolnego, psychologa, w dalszej kolejności dyrektora szkoły.
8. Wychowawca (w porozumieniu z pedagogiem, psychologiem), rodzice ucznia i uczeń ustalają plan działań mających na celu poprawę zachowania ucznia (np. kontrakt).
9. Wychowawca monitoruje realizację działań.
10. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji z rówieśnikami pedagog sugeruje rodzicom przebadanie ucznia w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w celu ustalenia

zorganizowania dziecku pomocy psychologicznej.

11. Po dostarczeniu przez rodziców opinii z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej praca z uczniem odbywa się zgodnie z zaleceniami.

12. W przypadku odmowy wykonania badań bądź braku wskazań poradni po wykonanych badaniach oraz braku zmiany zachowania ucznia, pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą informuje o tym dyrektora szkoły, a ten kieruje pismo do policji w celu przeprowadzenia rozmowy ostrzegawczej z uczniem.

13. W przypadku rażących zaniedbań rodziców lub ich niewydolności wychowawczej pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą informuje o tym dyrektora szkoły, a ten kieruje sprawę do Policji lub Sądu Rodzinnego.

14. W przypadku szczególnie drastycznych zachowań agresywnych, stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia, dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą, pedagogiem/psychologiem powiadamia policję z pominięciem wyżej omówionej procedury oraz wzywa rodziców sprawcy. W przypadku zachowań agresywnych ze skutkami fizycznymi (obrażenia ciała) w pierwszej kolejności udzielana jest poszkodowanemu pomoc przez pielęgniarkę szkolną/ nauczyciela przeszkolonego w zakresie udzielania pierwszej pomocy lub pogotowie ratunkowe. Opiekę nad uczniem podczas udzielanej pomocy sprawuje wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel. Decyzję o dalszym leczeniu poszkodowanego podejmują wezwani do szkoły jego rodzice.

II.2. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkohol lub inne środki w celu odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997., nr 89, poz. 555 z późn. zm.)

Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

1. Nauczyciel, który uzyskał informację, że uczeń używa alkohol lub inne środki w celu odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, w tym palenia papierosów, przekazuje uzyskaną informację wychowawcy. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga lub psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację: przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców; w przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem; w czasie rozmowy profilaktycznej może zaproponować im skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki, w celu objęcia go programem terapeutycznym.
3. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się na wezwanie w szkole, a z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
4. Szkoła powiadamia Sąd lub Policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dalsze postępowanie podlega kompetencjom tych instytucji.

II.3. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że na terenie szkoły znajduje się uczeń pod wpływem środków odurzających lub alkoholu

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997., nr 89, poz. 555 z późn. zm.)

Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń na terenie szkoły znajduje się pod wpływem środków odurzających bądź alkoholu powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy/ pedagoga.
2. Wychowawca/ pedagog odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone życie ani zdrowie ucznia.
3. Wychowawca/ pedagog wzywa karetkę pogotowia w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Wychowawca/ pedagog zawiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły.
5. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostawieniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji, decyduje przedstawiciel zespołu ratownictwa medycznego, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji.
7. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia. O fakcie umieszczenia ucznia (który nie ukończył 18 lat), w izbie wytrzeźwień lub w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych, Policja zawiadamia rodziców oraz sąd rodzinny.

8. Jeżeli taka sytuacja, że uczeń (przed ukończeniem 18 lat), będąc pod wpływem alkoholu lub narkotyków, znajduje się na terenie szkoły, powtarza się to dyrektor szkoły powiadamia o tym Policję (specjalisty ds. nieletnich) lub sąd rodzinny.

II.4. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyki

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997., nr 89, poz. 555 z późn. zm.)

1. Nauczyciel, który ujawnił na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki zachowując środki ostrożności, uniemożliwia dostęp osób niepowołanych do substancji.
2. Nauczyciel podejmuje próbę ustalenia (w miarę możliwości i działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
3. Nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły i wzywa Policję.
4. Po przyjeździe Policji nauczyciel niezwłocznie wskazuje ujawnioną substancję oraz przekazuje wszelkie informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
5. Dalsze postępowanie w tej sprawie przeprowadza Policja.

II.5. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia przebywającego na terenie szkoły substancji odurzającej

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Dz. U. z 2012r., poz. 124 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997., nr 89, poz. 555 z późn. zm.)

1. Nauczyciel , który podejrzewa, że konkretny uczeń jest w posiadaniu substancji odurzającej w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga), żąda, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej, kieszeni ubrania lub zawartość szafki na ubranie.
2. Jeżeli uczeń dobrowolnie wyda substancję, nauczyciel jest zobowiązany ją zabezpieczyć przed dostępem innych osób, a następnie powiadamia Policję, której przekazuje substancję.
3. Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia i wzywa ich do szkoły.
4. Nauczyciel sporządza dokładną notatkę, w której opisuje spostrzeżenia oraz ustalenia dotyczące zdarzenia.
4. W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, kieszeni ubrania lub zawartości szafki na ubranie szkoła wzywa Policję.
5. Funkcjonariusz przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

II. 6 Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

Podstawa prawna:

USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361)

USTAWA z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy – Kodeks Postępowania Karnego (Dz.U. 2017 poz. 773) oraz przepisy wykonawcze związane z ustawą

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego ze zmianami z dnia 1 lipca 2005 r. (Dz. U. 05.141.1183)

Za przedmioty niedozwolone (niebezpieczne) uważa się: scyzoryki, noże, szpikulce, lasery, gaz, broń palna oraz jej atrapy, pałki gumowe i sprężynowe, kastety, żyłетки, duże metalowe sygnety z wystającymi elementami, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów itp.

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest w posiadaniu w/w przedmiotu w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga), żąda, aby uczeń przekazał mu niebezpieczny przedmiot, pokazał zawartość torby szkolnej, kieszeni ubrania lub zawartość szafki na ubranie.
2. Jeżeli uczeń dobrowolnie odda przedmiot, nauczyciel jest zobowiązany go zabezpieczyć przed dostępem innych osób.
3. Wychowawca/pedagog wzywa rodziców ucznia, których zobowiązuje pisemnie w notatce służbowej do większej kontroli nad dzieckiem.
4. W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi/wychowawcy, pedagogowi przedmiotu i pokazania zawartości teczki, kieszeni ubrania lub zawartości szafki na ubranie poinformowany o zdarzeniu dyrektor szkoły wzywa Policję.
5. Funkcjonariusz przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaleziony niebezpieczny przedmiot.
6. Uczeń ponosi konsekwencje wynikające ze Statutu szkoły.

II.7. Procedura postępowania w przypadku kradzieży

w szkole

Podstawa prawna:

*USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361)
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 25 sierpnia 2017 r. poz. 1658 w sprawie nadzoru pedagogicznego*

USTAWA z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie Ustawy – Kodeks Karny, Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy – Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. 2017 poz. 773)

1. Uczeń ma obowiązek zawiadomić prowadzącego zajęcia o kradzieży natychmiast po stwierdzeniu tego faktu (jeśli kradzież nastąpiła na przerwie - wychowawcę lub pedagoga szkolnego).
2. Prowadzący przerywa zajęcia, ustala okoliczności zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia.
3. Nauczyciel powiadamia o zdarzeniu wychowawcę/pedagoga.
4. Nauczyciel w obecności wychowawcy/ pedagoga prosi uczniów o samodzielne opróżnienie tornistrów i zawartości kieszeni.
5. W przypadku gdy uczeń odmawia, nauczyciel wzywa jego rodzica, a gdy jest to niemożliwe powiadamia Policję.
6. W przypadku ustalenia sprawcy kradzieży następuje:
 - rozmowa wychowawcy, pedagoga ze sprawcą kradzieży w obecności jego rodziców,
 - zadośćuczynienie pokrzywdzonemu (zwrot przedmiotów, przeprosiny),
 - udzielenie kary zgodnie z systemem kar określonych w Statucie.
7. W przypadku powtórzenia się kradzieży dokonanej przez tego samego ucznia lub kradzieży świadczącej o wysokim stopniu demoralizacji pedagog informuje o tym dyrektora szkoły, wzywa Policję i powiadamia Sąd Rodzinny.
8. W przypadku nie znalezienia skradzionej rzeczy i trudności z ustaleniem sprawcy:
 - nauczyciel/pedagog powiadamia dyrektora szkoły,
 - nauczyciel/pedagog sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia i powiadamia rodziców poszkodowanego,
9. Pedagog, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, ustala z rodzicami sposób zadośćuczynienia za poniesioną stratę.
10. W przypadku dokonania kradzieży przez ucznia poza terenem szkoły, wychowawca powiadamia o tym jego rodziców.

II.8. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły

Podstawa prawna:

USTAWA z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie Ustawy – Kodeks Karny, Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz Ustawy – Kodeks Postępowania Karnego (Dz.U. 2017 poz. 773) oraz przepisy wykonawcze związane z Ustawą.

USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361)

Zarządzenie Komendanta Głównego Policji nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich (Dz. U. KGP z dnia 12 listopada 2010 r. poz. 64).

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły, któremu zgłoszono fakt niszczenia (zniszczenia) mienia szkolnego lub prywatnego, podejmuje następujące działania:
 - powiadamia wychowawcę ucznia, który dopuścił się zniszczenia mienia/ pedagoga szkolnego,
 - informuje pracownika administracji (jeżeli zostało zniszczone mienie szkolne),
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem na temat zaistniałej sytuacji.
3. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, dyrektorem szkoły, rodzicami poszkodowanego oraz rodzicami sprawcy ustala sposób zadośćuczynienia za zniszczone mienie (termin naprawionej szkody lub uiszczenia opłaty za ich naprawę).
4. Wychowawca ustala konsekwencje wobec sprawcy, zobowiązuje pisemnie rodziców i ucznia do podjęcia pracy nad eliminacją podobnych szkodliwych zachowań.
5. W przypadku wystąpienia problemów z realizacją ustalonego sposobu zadośćuczynienia, rodzice sprawcy są zobowiązani do niezwłocznego powiadomienia o tym wychowawcy, celem ustalenia innego rozwiązania, satysfakcjonującego stronę poszkodowaną.
6. Procedura ta nie obowiązuje w przypadku uszkodzenia mienia prywatnego, którego posiadanie na terenie szkoły jest zabronione i za które szkoła nie ponosi odpowiedzialności.
7. W przypadku, gdy trudno ustalić, kto dokonał zniszczeń, wychowawca, pedagog przeprowadza z uczniami zajęcia na temat właściwej postawy obywatelskiej - odpowiedzialności za swoje postępowanie, reagowaniu na niewłaściwe zachowania.

II. 9. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku stwierdzenia naruszenia godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks Pracy (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 917)

USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361)

USTAWA Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 (Dz. U. z 11 stycznia 2017 r. Poz. 59)

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela – (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189 i 2203)

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego szkoły uznajemy:

- lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec ww. wyrażone w słowach lub gestach,
- prowokacje pod adresem ww. wyrażone w słowach lub gestach,
- nagrywanie lub fotografowanie ww. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody,
- naruszanie ich prywatności i własności prywatnej,
- użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej,
- pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników,
- naruszenie ich nietykalności osobistej.

Wobec powyższych zachowań ucznia:

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły powiadamia wychowawcę klasy (w przypadku jego nieobecności powiadamia pedagoga szkolnego lub dyrektora).
2. Wychowawca klasy niezwłocznie powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji, wzywa ich do szkoły, sporządza notatkę z rozmowy, pod którą podpisują się rodzice.
3. W obecności rodziców uczeń przeprosza osobę, której godność naruszył.
4. Wychowawca klasy udziela uczniowi kary zgodnie ze Statutem szkoły.
5. W szczególnych wypadkach dyrektor szkoły w porozumieniu z nauczycielem, wychowawcą i pedagogiem może od razu skierować zawiadomienie o zachowaniu ucznia do Policji informując o tym rodziców ucznia.

II. 10. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.

Podstawa prawna:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz. 1643)

W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych bądź złego samopoczucia osoba interweniująca powinna:

1. Niezwłocznie wezwać pielęgniarkę do poszkodowanego, a w przypadku nieobecności pielęgniarki zawiadomić sekretariat szkoły.
2. Pielęgniarka szkolna winna udzielić stosownej pomocy przedlekarskiej, a w przypadku utrzymującego się złego samopoczucia wezwać telefonicznie rodziców lub opiekunów dziecka. Do ich przybycia uczeń pozostaje w gabinecie pod opieką pielęgniarki.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel lub pracownik administracji jest zobowiązany do wezwania rodziców. Do ich przybycia uczeń przebywa w sekretariacie szkoły.
4. Dziecko z dolegliwościami, objawami chorobowymi może opuścić teren szkoły wyłącznie pod opieką rodzica, opiekuna lub osoby pełnoletniej z rodziny.
5. W przypadku nasilających się dolegliwościach pielęgniarka, nauczyciel lub pracownik administracji powiadamia o tym fakcie rodzica lub opiekuna dziecka i wzywa pogotowie ratunkowe.
6. W przypadku nieobecności rodziców ucznia po wezwaniu pogotowia ratunkowego, opiekę nad dzieckiem do czasu przybycia do szpitala rodzica przejmuje wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel.

II.11. Procedura zakładania Niebieskiej Karty

Podstawa prawna:

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorem formularzy „Niebieska Karta” i komentarzem do rozporządzenia.

1. Wszczęcie procedury Niebieska Karta następuje w sytuacji podejrzenia przemocy – poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta - A.
2. Dalsze prowadzenie procedury wymaga uprawdopodobnienia podejrzenia, że w rodzinie dochodzi do przemocy.
3. Wszczęcie i prowadzenie procedury Niebieskiej Karty nie wymaga zgody osoby, co do której istnieje podejrzenie, że została dotknięta przemocą.
4. Wypełnienia formularza Niebieska Karta - A dokonuje przedstawiciel podmiotu, który pierwszy powziął informację o sytuacji przemocy w rodzinie.
5. Druk Niebieska Karta - A wypełnia się na podstawie rozmowy z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie lub posiadanych informacji (jeżeli nawiązanie kontaktu z osobą doznającą przemocy jest niemożliwe).
6. W sytuacji braku chęci współpracy osoby doznającej przemocy, należy wszcząć procedurę i podjąć działania motywujące do współpracy - już w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7. Podczas pierwszego kontaktu z osobą doznającą przemocy należy:
 - przekazać formularz Niebieska Karta - B osobie doznającej przemocy po uprzednim wypełnieniu rubryk dotyczących proponowanych instytucji pomocowych;
 - w sytuacji braku możliwości kontaktu z osobą doznającą przemocy i odmowy współpracy również należy przekazać formularz Niebieska Karta - B (zaleca się osobiste przekazanie dokumentu, jeżeli jest to niemożliwe, można to zrobić korespondencyjnie);
 - w przypadku, gdy osobą doznającą przemocy jest dziecko - Niebieską Kartę - B należy przekazać osobie zgłaszającej lub dorosłemu członkowi rodziny, który nie jest sprawcą przemocy.
8. Działania interwencyjne, o których mowa w par. 3 podejmuje przedstawiciel podmiotu wypełniający Niebieską Kartę - A (dotyczy to sytuacji nagłych, w których występuje zagrożenie życia lub/i zdrowia).
9. Po wypełnieniu Niebieskiej Karty - A należy niezwłocznie (w ciągu 7dni - datę wpływu do Zespołu Interdyscyplinarnego należy uznać za datę przekazania) przekazać ją do siedziby Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z wnioskiem o powołanie grupy roboczej (w aktach należy pozostawić kopię dokumentu).

II. 12. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji ujawnienia w szkole zjawiska cyberprzemocy

Podstawy prawne:

USTAWA Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 (Dz. U. z 11 stycznia 2017 r. Poz. 59)

Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z2013r. poz.1422)

W przypadku, gdy zostaje w szkole zgłoszony przypadek cyberprzemocy należy podjąć następujące działania:

- Ustalić okoliczności zdarzenia.
 1. Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.
 2. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel, który nie jest wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
 3. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
 4. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
 5. Na etapie zabezpieczenia dowodów i ustalenia tożsamości sprawcy cyberprzemocy w procedurze interwencyjnej bierze udział nauczyciel informatyki.
- Zabezpieczyć dowody.
 6. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www., na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
 7. Sprawdzić, czy ofiara cyberprzemocy potrafi wskazać sprawcę bądź przynajmniej ma przypuszczenie, kto może nim być.
 8. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, należy bezwzględnie skontaktować się z policją, wnioskując

o natychmiastowe usunięcie z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.

- Podjąć działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania:

9. Przeprowadzić rozmowę z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu.
10. Powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nimi zachowania dziecka.
11. Objąć sprawcę opieką psychologiczno-pedagogiczną, w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.
12. Podjąć działania wobec ofiary cyberprzemocy. Umożliwić wsparcie psychiczne.
13. Uczeń będący ofiarą cyberprzemocy powinien otrzymać poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.
14. Po zakończeniu interwencji należy monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe, bądź odwetowe ze strony sprawcy.
15. Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty (psychologa, pedagoga).

- Sporządzić dokumentację z zajścia.

16. Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia dokumentacji z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
17. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis, itp.).

Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny o sprawie w sytuacji, gdy:

- Rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;
- Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa

z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów.

Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) zostają przez dyrektora szkoły bezwzględnie zgłoszone na Policję.

Procedura jest wdrażana w życie w momencie oficjalnego zgłoszenia zjawiska cyberprzemocy przez jej ofiarę (w przypadku osób pełnoletnich) lub rodzica ucznia. Jeśli do zjawiska cyberprzemocy dochodzi poza szkołą rodzice pokrzywdzonego dziecka sam ma obowiązek zawiadomić o tym Policję.

II. 13. Procedura postępowania w przypadku długiej absencji ucznia i wagarów

Podstawa prawna:

USTAWA Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 (Dz. U. z 11 stycznia 2017 r. Poz. 59)

1. Każdy nauczyciel systematycznie odnotowuje i kontroluje frekwencję uczniów.
2. Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić nieobecność dziecka w terminie ustalonym w Statucie szkoły.
3. Przy długiej absencji ucznia lub wagarach wychowawca najpierw telefonicznie, a gdy to nie skutkuje listem poleconym, informuje rodziców o nieobecności ucznia i zaprasza na rozmowę do szkoły.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicami i braku reakcji na zawiadomienia i wezwania, wychowawca porozumieniu z pedagogiem powiadamia dyrektora szkoły, a ten kieruje pismo do Policji celem ustalenia co dzieje się z dzieckiem.
5. Gdy dziecko nadal wagaruje lub ma długą absencję dyrektor szkoły wysyła do rodziców listem poleconym upomnienie, zawierające stwierdzenie, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego oraz wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczeniem terminu i informacją, że niespełnienie tego obowiązku jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym.
6. W przypadku dalszego braku realizacji obowiązku szkolnego dyrektor wszczyna postępowanie administracyjne, powiadamia organ prowadzący szkołę oraz Sąd Rodzinny.

II.14. Procedura postępowania w razie wypadku dziecka w szkole

Podstawa Prawna:

- *ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (tekst jedn.: dz. U. z 2013 r., poz. 737) - u.w.c.z,*
- *rozporządzenie Ministra Edukacji narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (dz. U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 z późn. zm.) - r.b.h.s,*
- *rozporządzenie rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (dz. U. z 2009 r. nr 105, poz. 870) - r.o.p.w*

I. Udzielenie pierwszej pomocy medycznej poszkodowanemu.

1. Pracownik szkoły, który otrzymał wiadomość o wypadku ucznia niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu udzielenie pierwszej pomocy oraz opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną. Udzielenie pierwszej pomocy w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego. Jej nieudzielenie, szczególnie w odniesieniu do osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo ucznia, skutkuje sankcjami karnymi.
2. Pracownik nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów.
3. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
4. Pracownik niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły

II. Obowiązek powiadamiania i zabezpieczenia miejsca zdarzenia

1. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:
 - rodziców (opiekunów) poszkodowanego;
 - pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - Społecznego Inspektora Pracy;
 - organ prowadzący szkołę;
 - radę rodziców.
2. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie Prokuratora i Kuratora Oświaty.

3. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie Państwowego Inspektora Sanitarnego.
4. Zawiadomień dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.
5. Informacje o kontakcie z rodzicami - powiadamiający dokumentuje wpisem w zeszycie kontaktów z rodzicami, podając datę i godzinę powiadomienia matki / ojca ucznia o wypadku.
6. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, powiadamiający o zdarzeniu ustala z rodzicem:
 - potrzebę wezwania pogotowia,
 - potrzebę wcześniejszego przyścia rodzica,
 - godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia
7. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w zeszycie kontaktów z rodzicami.
8. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) dyrektor lub upoważniona osoba wzywa pogotowie ratunkowe.
9. W przypadku stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu należy zapewnić uczniowi opiekę ze strony szkoły w drodze do szpitala.
10. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
11. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza szkołą, wszystkie decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki.
12. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.
13. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.

III. Powołanie zespołu powypadkowego

1. Dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy.
2. W skład zespołu wchodzi współpracujący ze szkołą pracownik służby BHP oraz przedstawiciel jednego ze związków zawodowych działających w szkole.
3. Jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, powołuje się wicedyrektora szkoły oraz przedstawiciela jednego ze związków zawodowych.
4. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel Organu Prowadzącego, Kuratora Oświaty lub Rady Rodziców.
5. Przewodniczącym zespołu jest pracownik służby BHP, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu – przewodniczącym zespołu wyznacza dyrektor szkoły.

IV. Postępowanie powypadkowe

1. Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację

powypadkową.

2. Zespół:

- przesłuchuje poszkodowanego ucznia (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania;
- przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie – przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia – świadka i jego rodziców;
- sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku;
- uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek;
- uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku;

3. Postępowanie powypadkowe trwa 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku.

4. Protokół powypadkowy sporządza się w ciągu 21 dni od zakończenia postępowania .

W uzasadnionych przypadkach ten czas wydłuża się.

5. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu; członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym.

6. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły po jego sporządzeniu.

7. Jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez poszkodowanego ucznia lub jego rodziców postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone.

8. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach, dla:

- poszkodowanego,
- szkoły, która przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku ucznia,
- organu prowadzącego lub kuratora oświaty (na żądanie).

9. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się:

- poszkodowanego pełnoletniego;
- rodziców (opiekunów) poszkodowanego małoletniego.

10. Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców (opiekunów).

11. Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.

V. Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego

1. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono

protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu).

2. Zastrzeżenia składa się przewodniczącemu zespołu: ustnie i wtedy przewodniczący wpisuje je do protokołu lub na piśmie.

3. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:

- niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,

- sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebrany materiał dowodowy Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący szkołę.

4. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może:

- zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych,

- powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

5. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków.

6. Dyrektor wskazuje prawidłowe zachowania i odstępstwa od niniejszej procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznym.

II. 15. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia

Podstawa prawna

Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zmianami).

1. Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

1. Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:

- 1) mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
- 2) pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
- 3) przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
- 4) mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
- 5) okaleczanie się, autoagresja,
- 6) długotrwały stan smutku, przygnębienia,
- 7) pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
- 8) izolowanie się, zamykanie się w sobie,
- 9) rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany.

2. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.

3. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.

4. Kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.

5. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią. O sytuacji informuje się dyrektora szkoły.

Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Po odnalezieniu ucznia wychowawca/ pedagog/ psycholog nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
3. Informują o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
5. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia □ odpowiednim instytucjom.
6. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
7. Wychowawca/pedagog/psycholog wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
2. Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
4. Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
7. Powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
9. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
10. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
3. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje prokuratora, organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.